

Advent v podaní FidliCantov

O.Z. BETONÁRI Horné Orešany

Zopár aktivít MO Jednoty dôchodcov SR

V čísle nájdete:

Príhovor starostu.....	1
Pozvánka na novoročnú kapustnicu...	1
Vianočný čas.....	2
Správa miestnej volebnej komisie.....	2
V krátkosti k odpadom.....	3
Aktivity MO Jednoty dôchodcov.....	3
SČK Horné Orešany.....	4
Z komisie kultúry, športu.....	4
Z histórie hasičstva v H. Orešanoch....	4
Pod zelenou vežou.....	5
Advent v podaní FidliCantov.....	5
O.Z. BETONÁRI Horné Orešany.....	6
Novinky v knižnici november 2022....	7
Kalendár podujatí.....	7
Harmonogram odvozu odpadu.....	8
Archívne fotografie.....	8

Harmonogram separovaného zberu 2023: plasty, VKM (TetraPaky), plechovky a konzervy

Vývoz je vždy vo štvrtok.

- 19. január
 - 16. február / aj papier z domácností
 - 16. marec
 - 13. apríl
 - 11. máj / aj papier z domácností
 - 8. jún
 - 6. júl
 - 3. august / aj papier z domácností
 - 31. august
 - 28. september
 - 26. október
 - 23. november / aj papier z domácností
 - 21. december
- PET fľaše a plechovky je nutné pred vložením do vreca zošliapnuť**
- VKM, plechovky a konzervy vypláchnuť
 Vrecia je potrebné zviazať a vyložiť pred domy do 6.00 hod. v deň ich vývozu.

VÁŽENÍ SPOLUOBČANIA, OBYVATELIA NAŠEJ OBCE,

Dovoľte mi prihovoriť sa vám v podobnom duchu, ako na ustanovujúcom zastupiteľstve.

V prvom rade by som sa chcel poďakovať za každý jeden hlas, ktorý som dostal, a za dôveru, ktorá mi bola preukázaná. Mohol som sa tak stať starostom Horných Orešian a nesmierne si to vážim.

Gratulujem poslancom, ktorí boli zvolení do tohto volebného obdobia. Prajem im veľa síl, správnych rozhodnutí a teším sa na spoluprácu, lebo bez nej to nejde.

Verím, že všetci máme jeden cieľ – ten, s ktorým sme išli do volieb. Zlepšiť a skrášliť naše Orešany, zlepšiť a skrášliť život v nich. Verím, že to dokážeme tým najlepším spôsobom – spoluprácou, ťahaním za jeden koniec a smerovaním svojej energie na dobré veci. Iste, nebude to vždy ľahké, lebo nás čaká ťažké obdobie – obdobie kríz, kedy možno nevieme, čo bude zajtra.

Áno, naša obec má svoje rezervy, nedostatky a, samozrejme, musí aj reflektovať dobu. Nie všetko sa dá vyriešiť, aspoň nie hneď, preto nechcem sľubovať nesplniteľné. Jedno ale sľúbiť môžem – urobím maximum pre to, aby naša obec viac a viac prosperovala, aby sa v nej ľuďom dobre žilo.

V čase uzávierky čísla sme sa chystali s poslancami na prvé riadne zasadanie obecného zastupiteľstva. Čakali nás koncoročné povinnosti ako záverečná úprava rozpočtu, schválenie rozpočtu na rok 2023 alebo schválenie všeobecno-závazných nariadení pre základnú školu, ktoré odzrkadľujú vyhlášky ministerstva školstva. Tiež dotiahnutie oficiálnych záležitostí, ako voľba členov rady školy a uzatvorenie niektorých záležitostí z minulého obdobia. Na stretnutí s poslancami a na komisii sme tiež hovorili o prioritách, nových možnostiach, ale aj o hľadaní zdrojov a grantov. Ďakujem všetkým ešte raz a prajem veľa šťastia, pracovnej a rodinnej pohody! Tak tiež krásne, pokojné Vianoce v kruhu rodiny. Čas, kedy aspoň na chvíľu spomalíme, zabudneme na bežné starosti a načerpáme veľa energie do ďalšieho obdobia, do ďalšieho roka. Do tretice prajem všetkým šťastný nový rok 2023! Nech splní vaše očakávania a je ešte krajší ako ten starý!

Marek Boháček
starosta obce

POZVÁNKA NA NOVOROČNÚ KAPUSTNICU

Obecný úrad v Horných Orešanoch v spolupráci s komisiou kultúry, športu a vzdelávania pozýva občanov na podujatie Novoročná kapustnica, ktoré sa uskutoční v utorok 28. 12. 2022 o 17. 00 hod. v kultúrnom dome.
 V hudobnom programe vystúpi Jadranka a skupina Orions.

VIANOČNÝ ČAS...

Prihovám sa vám v tomto predvianočnom čase, keď viac ako hocikedy inokedy myslíme na svojich blízkych, opantáva nás neviditeľná ruka nehy, lásky a ľudského porozumenia, cítíme túžbu obdarovať, potešiť, urobiť radosť.

Keď si teraz spomenieme na už prežité Vianoce, zaplaví nás jemný pocit nostalgie, akoby to bolo včera. Písanie listov Ježiškovi o všetkých svojich snoch, vôňa práve upečeného medovníka so škoricom, ktorá sa nesie po celom dome, či šmýkanie sa na snehu.

Vianoce sú časom radosti a veselosti nielen pre deti, ktoré ich milujú, ale aj pre nás dospelých. Vône vianočného stola a vianočného stromčeka sú pre nás nezabudnuteľné, asi aj preto sa na Vianoce tak veľmi tešíme. Vianoce však nemôžu byť iba o dobrom jedle a krásnych darčekom, ale aj o stretnutiach rodičov so svojimi deťmi, vnúčatami a blízkymi, s ktorými sa počas celého roka tak často nevidíme. Tá neopakovateľná atmosféra, ktorá patrí k Vianociam, sa nedá zabudnúť. Pozastavme sa a v duchu sa poďakujme za lásku, porozumenie, pomoc a prácu, ktorá bola vykonaná pre nás všetkých. Tešme sa z maličkostí a z každého úprimného úsmevu. Prežime túto vzácnu vianočnú atmosféru s láskou a pokojom.

Ak si teraz slúbime, že nielen počas nastávajúcich sviatkov, ale ani v novom roku nebudeme šetriť na dotykoch, úprimných stiskoch rúk a milých gestách, dáme svojim blízkym a priateľom ten najkrajší darček. Ak sa nám to podarí, môžeme byť spokojní sami so sebou.

Také symbolické malé vianočné posedenia si urobíme aj s deťmi v škole, aby sme sa vianočne naladili. Naša škola dýcha vianočnou atmosférou. Hlavná chodba, ale aj všetky učebne sú vyzdobené vianočnými motívmi.

Nadišiel čas, na ktorý sme už všetci netrpezlivo čakali. Čas, keď nám vyčarí úsmev na tvári najmenšia maličkosť. Čas, keď sa opäť po roku stretne so svojimi milovanými pri hrejivom krbe a každú sekundu pocítíme ničím nenahraditeľnú rodinnú lásku, to rodinné puto, ktoré nás spája. Kúzlo Vianoc už spojilo mnohých ľudí.

V mene kolektívu našej školy vám želim príjemné prežitie vianočných sviatkov a do nového roka pevné zdravie, veľa šťastia a veľa pracovných aj osobných úspechov.

Linda Rábarová
riaditeľka školy

SPRÁVA MIESTNEJ VOLEBNEJ KOMISIE

o výsledkoch volieb do samosprávy obcí, ktoré sa konali dňa 29. októbra 2022 v obci Horné Orešany

Počet volebných obvodov	1
Počet volebných okrskov	2
Počet okrskových volebných komisií, ktoré doručili zápisnicu o priebehu a výsledku hlasovania vo volebnom okrsku 2	
Počet voličov zapísaných v zozname voličov	1589
Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní	899
Počet voličov, ktorí odovzdali obálku	899
Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby do obecného zastupiteľstva	883
Počet poslancov, ktorý sa mal zvoliť	9
Počet zvolených poslancov	9

Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby starostu obce	892
Účasť voličov v percentuálnom vyjadrení	56,58 %

Počet platných hlasov odovzdaných pre jednotlivých kandidátov pre voľby starostu obce podľa poradia na hlasovacom lístku:

1. Pavol Bíly nezávislý kandidát	22 platných hlasov
2. Marek Boháček, Ing. nezávislý kandidát	505 platných hlasov
3. Martin Hodulík, Mgr. Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti, OĽANO, NOVA, Kresťanská únia (KÚ), Zmena zdola	80 platných hlasov
4. Ivan Chovan nezávislý kandidát	109 platných hlasov
5. Martin Matys, Ing. Kresťanskodemokratické hnutie	176 platných hlasov

Z uvedeného prehľadu vyplýva, že za starostu obce s najväčším počtom hlasov bol zvolený Ing. Marek Boháček – nezávislý kandidát.

Kandidáti, ktorí boli zvolení za poslancov obecného zastupiteľstva v poradí podľa počtu získaných platných hlasov:

1. Marek Boháček Ing. nezávislý kandidát	619 platných hlasov
2. Juraj Krajčovič nezávislý kandidát	363 platných hlasov
3. Jozef Blažo kandidát strany KDH	356 platných hlasov
4. Martin Matys, Ing. kandidát strany KDH	350 platných hlasov
5. Norbert Papranec, Ing. nezávislý kandidát	345 platných hlasov
6. Martin Hodulík, Mgr. kandidát strany OĽANO	341 platných hlasov
7. Mária Lamošová, Ing. kandidátka strany KDH	336 platných hlasov
8. Štefan Szrsen nezávislý kandidát	320 platných hlasov
9. Natália Sasková nezávislá kandidátka	312 platných hlasov

Nakoľko kandidát na poslanca OZ Ing. Marek Boháček, kandidoval i za starostu obce a získal najviac hlasov, vzdal sa mandátu poslanca a preto ďalším postupujúcim poslancom sa stáva náhradník Mgr. Martin Ostrovský s počtom 264 platných hlasov, kandidát strany Slovenská národná strana.

Z prehľadu možno konštatovať, že do obecného zastupiteľstva za Kresťanskodemokratické hnutie boli zvolení 3 poslanci, za stranu OĽANO bol zvolený 1 poslanec, za SNS bol zvolený 1 poslanec a ďalej boli zvolení 4 nezávislí poslanci.

Mená náhradníkov, ktorí ako kandidáti neboli zvolení za poslancov obecného zastupiteľstva v poradí podľa počtu získaných hlasov:

1. Miroslav Bujalka Bc.	238 platných hlasov
2. Gabriel Cisár	216 platných hlasov
3. Martin Cisár	200 platných hlasov
4. Štefan Lisický	196 platných hlasov
5. Jakub Slobodník, Mgr.	196 platných hlasov
6. Marcela Šubertová, JUDr.	186 platných hlasov
7. Pavol Bíly	121 platných hlasov

Miestna volebná komisia

V KRÁTKOSTI K ODPADOM

Možno ste postrehli zmenu v legislatíve, ktorá umožňuje váženie odpadu z nádob. Tento systém by bol efektívny, ak by nenarážal na ďalšie legislatívne prekážky a technické úskalía. Zmenu legislatívy pripomienkujú aj samotné zvozové spoločnosti (v našom prípade FCC).

- Vážiaci systém inštalovaný na vozidlách by mal slúžiť len na dopĺňajúce váženie odpadu

- V zmysle platnej legislatívy je možné používať na zisťovanie hmotnosti komunálneho odpadu iba mostovú váhu

- Výsledky váženia váh inštalovaných na zberných vozidlách nemôžu byť podkladom pre vzájomné finančné zúčtovanie záväzkov medzi zberovou spoločnosťou a obcou

- Mobilný vážiaci systém nie je možné vnímať ako systém prepojený s daňovými predpismi – podklad pre výpočet a odvod dane za realizovanú službu

Ako sme boli informovaní na stretnutí v Trnave, z pracovných skúseností vyplýva pomerne veľká odchýlka pri vážení, až cca 9%. Na váženie majú vplyv externé faktory, napríklad poveternostné podmienky, stabilita techniky, sila prenosového signálu, mechanické poškodzovanie čipov na nádobách a v neposlednom rade aj ľudský faktor – zaškolenie a zručnosť posádky vozidla.

Váhy namontované na vozidle sú vystavované rôznym vplyvom a prichádza tak k ich častému poškodeniu alebo strate údajov.

Spoločnosť FCC preto považuje ako jediné možné riešenie v rámci zmluvných, daňových aj legislatívnych vzťahov používať údaje o hmotnosti odpadu namerané na mostových váhach.

Mechanicko-biologická úprava odpadu

Ďalšou novinkou mala byť od budúceho roku mechanicko-biologická úprava odpadu. Všetok odpad, ktorý sa vozí na skládku (zmesový komunálny odpad) mal byť pred skládkovaním vopred vytriedený o zložky, ktoré je možné recyklovať – biologický odpad, kovy, plasty, nebezpečný odpad a podobne. Cieľom je zníženie množstva skládkovaných odpadov, využitie recyklovateľných zložiek odpadu a redukcia tvorby skládkových plynov – emisií metánu. Účinnosť tejto novely je odložená od 1.1.2024. Samotná takáto úprava odpadu bude stáť všetky obce 95 € / tona. Ako pri všetkých poplatkoch za odpady, okrem vytriedených recyklovateľných odpadov, aj tu platí, čím menej odpadu vyprodukuje, tým menej zaplatíme. Pre ilustráciu, v roku 2021 sme vyprodukovali cca 353 ton zmesového odpadu.

Aktuálny stav

Od roku 2015 je určený počet smetných nádob na vývoz podľa počtu obyvateľov v domácnosti. Dva roky sa tento počet len sleduje zavedením nálepiek – známok na smetné nádoby. V dô-

sledku toho zanikli nedoplatky za vývoz odpadu, medziročne stúpla úroveň vytriedenia o 12%, klesla tvorba komunálneho odpadu o 110 ton a stúpla tvorba vytriedeného odpadu o 80 ton. Uvedomujeme si, že ani tento stav nie je ideálny, ale pri rôznych návrhoch sú vždy rôzne legislatívne a technické prekážky. Aj preto vás prosíme o separovanie v maximálnej možnej miere, aby sme sa aj do budúcnosti vyhli zbytočným zvyšováním poplatkov.

Ďakujeme!

Marek Boháček

ZOPÁR AKTIVÍT MO JEDNOTY DÔCHODCOV SR

Žijeme v čase, ktorý nám zmenil zaužívané spôsoby života. Je na nás – ľuďoch, aby sme ich opatrne svojimi aktivitami vrátili do starých koľají. Činnosť našej organizácie za druhý polrok roku 2022 môžeme považovať za náš prínos a štart do bežného života.

Počas krásneho slnečného letného dňa 14. júla sme sa vybrali na prehliadku perly Malých Karpát – Smolenického zámku a jeho anglického parku. Výhľad zo zámockej veže do širokého okolia bol odmenou za zdolanie veľkého počtu schodov. Vo Včelovine pod zámkom nám včelárska záhrada poskytla priestor na relaxáciu v objatí tisícov kvetov, rastlín a bylín. Nákupom vynikajúcich produktov z medu sme urobili radosť sebe aj svojim blízkym.

Tretia augustová nedeľa patrila kultúre. Privítalo nás divadlo YAR-

MAT v Dolných Orešanoch. Založili ho Vít Bednárík, Dagmar Bednáríková a Danka Gudabová. V súkromnej pivnici vytvorili štúdiový divadelný priestor. Zahrali nám v ňom skutočnú rekonštrukciu zdanlivo neskutočnej udalosti pod názvom „A rozhodnutie daj nám dnes...“. Vďaka za pekný kultúrny zážitok a pohostenie.

Počas druhého adventného týždňa sme sa stretli v Bowling moteli v Horných Orešanoch. Tu sa konal tradičný vianočný turnaj. Mal bohatú účasť, súťažili dámy aj páni. Z víťazstva sa nakoniec tešila Rozália Gažovičová. Stala sa majiteľkou putovného pohára za rok 2022. Srdečne blahoželáme.

Všetky spoločné aktivity dôchodcov sa nám podarilo uskutočniť vďaka spolupráci s Obecným úradom, hlavne pani starostkou Jarmilou Petrovičovou. Jej volebné obdobie sa končí a my sa jej chceme veľmi pekne poďakovať za spoluprácu, ochotu a podporu kultúrneho a spoločenského života členov MO JD. Prajeme jej dobré zdravie, radosť, spokojnosť a pohodu v kruhu svojich najbližších. Veľmi radi ju privítame medzi nami, v našej organizácii na budúcich spoločných podujatiach.

Čas neúprosne letí, na dvere nám klopú najkrajšie sviatky roka – Vianoce.

*„Čo si želať viac,
keď prišiel opäť Vianoc čas?
Pohody a spokojnosti,
nech je u Vás po celý rok do sýtosti.
Nech sa na Vás šťastie smeje,
nech Vás pri srdci láska hreje.
Nech Vás úspech sprevádza
aj v roku, ktorý prichádza.“*

Veľa krásnych chvíľ v príjemnej rodinnej atmosfére, pevné zdravie, šťastie a lásku po celý rok 2023 želá svojim členom a všetkým obyvateľom Horných Orešian výbor MO JD.

Členovia výboru MO JD

SČK HORNÉ OREŠANY

Po takmer dvojročnej covidovej prestávke zorganizovala miestna organizácia Slovenského červeného kríža tento rok jeden mobilný odber krvi. V stredu 8. júna sa v kultúrnom dome zišlo dvadsať darcov, medzi ktorými boli aj prvodarcovia a darcovia po dlhoročnej prestávke.

V mobilných odberoch budeme pokračovať aj v roku 2023.

Ďakujeme za každú jednu vašu kvapku!

Výbor SČK HO

Z KOMISIE KULTÚRY, ŠPORTU A VZDELÁVANIA

Milí spoluobčania, priatelia,

dovoľte mi, aby som sa vám v tomto adventnom čase krátko prihovoril. Rád by som poďakoval odchádzajúcim členom a predsedovi KKaŠ za výbornú prácu v minulom období. Za seba chcem napísať, že sa veľmi teším na spoluprácu s novými aj bývalými členmi. Teším sa na naše tradičné kultúrne akcie, ale ak bude možnosť, tak aj na nové projekty, ktoré mám v hlave už teraz. Tento mesiac sa ešte teším na stretnutia s vami počas adventných podujatí v obci, ale hlavne pri už tradičnom výstupe na Slepý Vrch, ktorý sa uskutoční 30. decembra 2022 so štartom od kultúrneho domu o 10.00 hod.

Na záver by som vám všetkým rád poprial krásne prežitie vianočných sviatkov a šťastný vstup do nového roka.

Štefan Szrsen,
Predseda KKaŠaV

Z HISTÓRIE HASIČSTVA V HORNÝCH OREŠANOCH

V roku 2023 oslávi Dobrovoľný hasičský zbor v Horných Orešanoch 110 rokov od svojho založenia. Za toto obdobie sa toho veľa udialo. Dnes si povieme o veľkej slávnosti, ktorá sa konala pred deväťdesiatimi rokmi.

V roku 1932 bol Dobrovoľný hasičský zbor v Horných Orešanoch držiteľom putovného práporu Okresnej hasičskej jednoty v Trnave, a tak sa bratia hasiči rozhodli, že by radi na hornoořešanskej pôde privítali hasičov z celého okresu a zorganizovali by túto súťaž u nás.

A tak po dôkladných prípravách prišlo do Horných Orešian 23. októbra 1932 desať najlepších hasičských zborov okresu, aby v súťaži zabojovali o putovný prápor Okresnej hasičskej jednoty č. 28 v Trnave.

V zápisnici prípravného výboru zo dňa 14. októbra sa píše:

„Bude to 23. októbra za účasti 10 najlepších sborov z okresu, medzi ktoré patrí aj náš zbor. Postup bude tento: Ráno Budičok – naša hudba. Sraz sboru u kostola, oba prapory a pochod s hudbou k dolnému mlynu, kde bude víťanie hostí. Odtiaľ pochod do

kostola k bohoslužbám. Späť na cvičište ŠK Rapid. Cvičenie – spoločný obed. Pochod – sraz pred školou. Slávnostné reči, odovzdanie cien. Zakončenie. Podrobnosti budú ešte spracované bratom veliteľom a dané do tlače pozvánok.“*

Zápisnica DHZ zo dňa 21. januára 1933 hovorí:

„V roku 1932 sbor usporiadal okresné verejné cvičenie dňa 16. októbra v Orešanoch Horných, kde sa zúčastnilo toľko hasičstva, čo ešte v Orešanoch nebolo. Boli tu zástupcovia temer všetkých sborov, z ktorých 10 sborov bojovalo o ten prápor. Prápor vyhralo DHS Dechtice za vedenia okr. nám. veliteľa Roháča. Najväčšou pýchou finálového cvičenia bolo to, že po prvý raz navštívil náš sbor brat zemský veliteľ Miloslav Schmidt, ktorému sa u nás líbilo a sľúbil, že ešte k nám – do Orešian – príde. Prekvapený bol vystúpením hasičského dorastu, ktorý veľmi pekne pred 150 hasičmi ukázal ako sa správne cvičí s hadicami a so striekačkou. Tiež zásluhy treba spomenúť aj dorastu samaritániek, ktoré krásne obvažovali po útoku na horiaci objekt. O nacvičení dorastu zásluhu majú Štefan Blažo, veliteľ a Cyril Blažo, veliteľ samaritánskej čaty“.*

Podľa tohto si dali naši bratia hasiči veľmi záležať na príprave podujatia a okresná súťaž dopadla nad očakávania. Žiaľ nevieme, či existovali aj nejaké fotografie z tejto súťaže, nám sa okrem zápisníc nezachovalo viac...

A v tejto súvislosti chcú dobrovoľní hasiči veľmi pekne požiadať všetkých potomkov starých hasičov, aby pozreli svoje rodinné archívy, či sa im po ich hasičských predkoch nezachovali staré fotografie alebo rôzne predmety súvisiace s hasičstvom. Z fotografií by sme si radi urobili kópie a predmety by sme si s vašim láskavým dovolením zapožičali v máji budúceho roka na výstavu k oslavám 110. výročia. Vážime si našich predkov a snažíme sa z histórie hasičstva v Horných Orešanoch pripomenúť čo najviac. Pretože ako sa hovorí, kto si neváža históriu, nezaslúži si budúcnosť. V prípade vášho záujmu pomôcť nám a doplniť históriu hasičstva, môžete nás kontaktovať na hasicohoresany@gmail.com, alebo 0917 765 328, prípadne cestou Obecného úradu v Horných Orešanoch.

(*text označený hviezdíčkou neprešiel jazykovou úpravou a je doslovným prepisom originálnych hasičských zápisníc)

Mgr. Martin Korch,
veliteľ DHZ Horné Orešany

POD ZELENOU VEŽOU

Kniha Pod zelenou vežou je súhrnným pokračovaním a doplnením predchádzajúcich častí Príhody z obce Horných Orešian Pod zelenou vežou. Tieto dva zošity a posledný tlačový súpis sú mojím rukopisom z ústneho podania obyvateľov obce, výpisy z iných kníh a starých zápisov a aj vlastné bádanie. Nejde mi ani tak o kroniku, ale o akési epické prerozprávanie príbehov a poznatkov z našej podhorskej obce. Lebo dejiny sa robili z malých lokalít až po tie najväčšie lokality nášho Slovenska, Európy či sveta. A z nich bol potom odraz svetového diania späť na malé a veľké lokality, teda pohyb dejín v určitých historických obdobiach, slohoch, módných trendoch. Postupom vývoja spoločnosti, jej úsilia sa zdokonaľovať. Touto knihou, ktorú nazývam „polomonografia“, prejdeme zaujímavým koridorom príbehov úvah, poučení i pobavením čitateľa. Je napísaná trochu inak, z iného uhlu pohľadu, ale vždy čitateľom tolerantne akceptovateľná.

Aby som nezabudol, prečo sa táto polomonografia volá práve Pod zelenou vežou? Ešte v päťdesiatych rokoch dvadsiateho

storočia bola veža kostola, ktorú si právom hrdí Orešanci postavili ešte v devätnástom storočí, natretá na zeleno. Asi napodobňovala medenku, teda patinu medeného plechu. V roku 1993, čo sa bude ešte spomínať, bola táto veža strhnutá, nahradená novým skeletom – krovom a oplechovaná medeným plechom, ktorý časom naozaj nadobudne patinu zelenej farby. Táto história bude čitateľom v Hornoreňane servírovaná na pokračovanie.

● Aj v Horných Orešanoch – v dedine pod Bielymi Karpatmi telovýchovné hnutie získava z roka na rok čoraz viac aktívnych športovcov. Z toho dôvodu miestna telovýchovná jednota ISKRA Horné Orešany rozhodla sa vybudovať si nové všesportové ihrisko. Na našom obrázku vidíme brigádu športovcov pod vedením jedného z najstarších miestnych športovcov a zakladateľov miestnej športovej organizácie – súdruha Františka Bezroučku (platy zľava v stojacom rade), ktorí aj v studených zimných dňoch neprestali s prácami na ihrisku.

Úvodom

Úvodom z knihy Pod zelenou vežou je treba spomenúť predhistorickú časť histórie Horných Orešian. Začína sa dobou Halštatu, ktorá je poznačená na západnom Slovensku od vrchu Železník nad Doľanmi cez Horné Orešany – Pustý vrch až po smolenický Molpír, kde boli vhodné prieduchy na ťažbu železa. Cesta viedla kedysi na prepravu rudy po hrebeňoch vrchov Malých Karpát, lebo dole boli bažiny a lesostepi a aj kvôli bezpečnosti. Lesy od Ríma až po Rumunsko sa nazývali Hercýnský les. Teda aj naše územie sa skladalo z oboch strán Dunaja až po Blatenské – Balaton, tiež bolo časťou Hercýnskeho lesa, v ktorom sa nachádzali zubry – divé kone, ktoré si Germáni domestikovali v boji proti rímskym výbojom. Územie Hercýnskeho lesa po obsadení Slovienmi sa nazývalo šumy a móravy. Pozostatky týchto slovanových názvov sú napríklad v Čechách Šumava. Na Slovensku sa môžeme stretnúť v básni Sama Chalupku Bitka pri Jelšave, s bitkou s Turkami na mórave – lúke. Šumy a móravy sú vlastne lesostepi veľkého Hercýnskeho lesa. Názov riek je buď keltský alebo slovanský. Napríklad Vltava, Sádzava, Morava, Orava, Ondava, Rimava. Kedysi bol aj názov Nitry Nitrava a Parnej Parnava. Parnava v jedenástom storočí bola dvíhla až o dva metre.

Milan Longauer

ADVENT V PODANÍ FIDLICANTOV

Neskorá jeseň a začiatok zimy sa vždy nesú v znamení magických dní. Zmeny v prírode a s tým spojené pranostiky, tradície strídžich dní od Kataríny do Troch kráľov, ale i naše osobné magické momenty v súčasnom modernom čase, robia čas adventu takým neopakovateľným. Príprava na Vianoce by mala byť o stíšení sa a o pokore, no často je to hektický, veľmi uponáhľaný čas. Najkrajšie na ňom je však to, že viac myslíme na iných ako na seba a túžime prinášať radosť.

Dobrovoľníci z OZ FidliCanti už minulý rok priniesli do obce novú tradíciu – Mikulášsku jazdu, ktorá rozžiariť detské oči 5. decembra v podvečerných hodinách. Tento rok po prvýkrát zavítal Mikuláš aj na Majdánske, kde tiež priniesol veľa radosti. Sme šťastní, že sa akcia stretla s takým veľkým ohlasom u malých i veľkých obyvateľov Horných Orešian.

Veľké emócie a hlboké zamyslenie sa nad sebou i nad svetom okolo nás nám prinieslo i stretnutie s bezdomovcami v nízkoopravej nocľahárni sv. Vincenta de Paul v Bratislave. V sobotu 10. decembra sme im pod vedením nášho šéfkuchára Pištu uvarili a rozdali kapustnicu, zatiaľ čo im naši muzikanti rozdali kopolu radosti svojimi piesňami. Vidieť druhú stranu predvianočného času, tak odlišnú od naháňania sa za hojnosťou a drahými vianočnými darmi, je pre nás veľkou skúsenosťou a lekciami, na ktorú tak ľahko nezapomenieme. Z nocľahárne sme odchádzali hlboko zasiahnutí a zmenení – čo naozaj nie je klišé – a s mnohými želaniami. Najväčšie z nich znie: Kiežby na svete nemuseli existovať takéto nocľahárne, kiežby mohol mať každý človek svoj domov, útulné miestečko na život! A kiežby sa našlo čo najviac ľudí ochotných pomôcť. Veľká úcta patrí všetkým, ktorí sa o týchto najbiednejších denne starajú s takou láskou a obetavosťou, akú človek len tak nevidí.

V čase uzávierky tohto čísla časopisu sa FidliCanti z OZ, ako i muzikanti z cimbalovky FidliCanti, už usilovne pripravujú na Adventné popoludnie spojené so súťažnou ochutnávkou orechových koláčov, s vianočnými trhmi, punčom a vystúpeniami folklórnych súborov a skupín. Toto podujatie sa uskutoční v nedeľu 18. decembra a organizujú ho OZ FC spolu s OZ Lomoz a OcÚ Horné Orešany. Rovnako sa tešíme na krojovanú sv. omšu na sviatok sv. Štefana 26. decembra. Veríme, že sa stretneme v

Varenie kapustnice v nocľahárni sv. Vincenta de Paul v Bratislave

čo najväčšom počte a prežijeme spolu krásny koniec roka. Zároveň všetkým zo srdca ďakujeme za priazeň a pomoc, ktorou ste nás zahŕňali celý uplynulý rok. Do toho dvadsiateho tretieho Vám želáme veľa zdravia, šťastia, radosti a úspechov v osobnom živote a nech je svet okolo nás lepší – plný pokoja, vzájomnej úcty a lásky.

S úctou a vďakou,
Vaši FidliCanti

O.Z. BETONÁRI HORNÉ OREŠANY

– NEREGISTROVANÍ STOLNOTENISOVÍ HRÁČI

Stúpajúca forma všetkých našich hráčov začína prinášať ovocie. V tomto období Betonári zažívajú najúspešnejšie obdobie v doterajšej histórii. Najnovšie výsledky a úspechy vám prinášame v nasledujúcich riadkoch.

Tímový turnaj štvorčlenných družstiev, 15. október 2022, Vištuk – Betonári sa po druhýkrát rozhodli zorganizovať tímový turnaj štvorčlenných družstiev – 16. Betónovačka vo Vištuku. Po úspechoch z jarnej sezóny sme už aj my boli favoritmi turnaja i napriek tomu, že súpisky súperov boli poriadne nabité. Do nášho „Áčka“ sme takisto postavili našich momentálne najlepších hráčov, ktorí si účasť v prvom tíme museli vybojovať v kvalifikácii. Družstvo Betonárov vybojovalo bronzové umiestnenie v zostave Forner Marián, Čavojský Ivan, Čavojský Vladimír st., Malíšek Drahomír. Mali sme aj trochu smoly, pretože strieborný tím bol pri rovnosti bodov lepší len o dva vyhraté sety. I to svedčí o vyrovnanosti týchto turnajov.

Turnaj jednotlivcov, 5. november 2022, Topoľčany – Predchádzajúci turnaj v Topoľčanoch sme vyhrali, a tak sme po prvýkrát išli do Topoľčian obhajovať víťazstvo. Začiatok turnaja v základných skupinách tomu nasvedčoval, ale obhajoba nám nevyšla a zostali sme tesne pred bránami o medaily. Ale hanbu sme si určite neurobili. Čavojský Ivan obsadil skvelé štvrté miesto, Malíšek Drahomír sa dostal do prvej osmičky a obhajca víťazstva Forner Marián skončil v prvej šestnástke. Zaujímavosťou bolo, že všetci traja hráči sa lúčili s turnajom v pomere 2:3. Veľa nechýbalo a cesta domov mohla byť omnoho veselšia.

Turnaj jednotlivcov, 12. november 2022, 16. Hornoořešanská betónovačka – Ako vždy sa doma chceme ukázať v tom najlepšom svetle, preto je náš turnaj obsadený početným

množstvom našich hráčov. Na turnaj sa prihlásili aj bežci z BK Viktoria, ktorí držali raketu v ruke po dvadsiatich rokoch. Na domácom turnaji sa nám nepodarilo obhájiť víťazstvo z minulého roka a nepodarilo sa nám umiestniť ani na medailových miestach. Medzi 32 najlepších hráčov sa dostali štyria naši hráči: Forner Marián a Čavojský Ivan skončili v prvej osmičke, Malíšek Drahomír v prvej šestnástke a Čavojský Vladimír st. skončil na 17. – 32. mieste. Ostatní sa do pavúka neprebojovali. Ale s predvedenou hrou sme boli spokojní a vzbudili sme u súperov rešpekt.

Tímový turnaj štvorčlenných družstiev, 26. november 2022, Petrov (ČR) – Konečne to prišlo! Družstvo Betonárov po prvýkrát v histórii zvíťazilo na tímovom turnaji štvorčlenných družstiev v zostave Forner Marián, Čavojský Ivan, Dedáček Miroslav, Malíšek Drahomír. Hrali sme fantasticky a aj s trochou šťastia sa nám to podarilo.

Detský turnaj, 3. december 2022, Bernolákovo – To, že už aj naše deti naberajú formu, potvrdil detský turnaj v Bernolákove s medzinárodnou účasťou. Získali sme nasledovné medailové umiestnenia: 2. miesto – Medvecký Miroslav v kategórii deti od

6 do 9 rokov, 3. miesto – Kuglerová Karolína v kategórii mládež od 16 do 18 rokov. Ďalšie deti sa tiež nestratili a predviedli skvelú hru. Bol to sľubný rozbeh pred domácim detským turnajom, ktorý sa uskutoční 11. marca 2023.

Koncom tohto roka sa lúčime netradične a to s prosbou o hlasovanie za náš projekt. O.Z. Betonári sa zapojili do participatívneho rozpočtu Trnavskej župy Tvoríme kraj a postúpili sme do finále. Online hlasovanie bude spustené 16. decembra a bude trvať do 9. januára 2023. Zapojte sa prosím všetci, oslovte príbuzných, známych, kolegov... a hlasujte za náš projekt. Máme jedinečnú šancu získať finančné prostriedky na nákup nových stolov, sieťok a na zabezpečenie našich turnajov, dresov pre deti a pod. Hlasovanie bude prístupné aj z obecnej internetovej stránky. Ďakujeme pekne za každý hlas.

A na záver Vám všetkým ďakujeme za priazeň a želáme Vám krásne prežitie vianočných sviatkov a úspešný štart do nového roka 2023.

Drahomír Malíšek
predseda O.Z. Betonári Horné Orešany

NOVINKY V KNIŽNICI NOVEMBER 2022

- Hlava ako dôkaz, Peter Šloser
- Hriech kováčovej dcéry, Sarah E. Ladd
- Láska môjho života, Rosie Walshová
- Matkino zbohom, Kate Hewittová
- Najtemnejší úsvit, Aly Martinezová
- Navždy spolu, Alexa Rileyová
- Olívia, Táňa Keleová-Vasilková
- Omyly a dohry, Adriana Macháčová
- Posledný dom na Zbytočnej ulici, Catriona Ward
- Pôvod, Dan Brown
- Slepá ulička, Joy Fieldingová
- Študentka, Tess Gerritsenová, Gary Braver
- Výnimočná, Katarína Gillerová

KALENDÁR PODUJATÍ

- 18.12. 22, **Adventné popoludnie**
- **Vianočný punč a Orechové pocheraje**, Lomoz o.z. / FidliCanti
- 21.12. 22, **Vianočná akadémia detí zo ZŠ s MŠ Horné Orešany**, ZRPŠ
- 28.12. 22, **Novoročná kapustnica**, OcÚ
- 30.12. 22, **Výstup na Slepý vrch**, Komisia kultúry, športu a vzdelávania
- 21.1. 23, **Referendum 2023**
- 18.2. 23, **Fašiangový maškarný sprievod s muzikou**, FidliCanti / OcÚ
- 26.2. 23, **Pôstna polievka**, Farský úrad
- 11.3. 23, **8. detská betónovačka** (stolnotenistový turnaj), Betonári o. z.

HARMONOGRAM ODVOZU ZMESOVÉHO KOMUNÁLNEHO ODPADU A TRIEDENÉHO ZBERU

január 2023							február 2023							marec 2023							apríl 2023															
Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne	T	Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne	T	Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne	T	Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne	T					
						1	52			1	2	3	4	5	6			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10							1	2	13
2	3	4	5	6	7	8	1	6	7	8	9	10	11	12	6	6	7	8	9	10	11	12	10	3	4	5	6	7	8	9	14					
9	10	11	12	13	14	15	2	13	14	15	16	17	18	19	7	13	14	15	16	17	18	19	11	10	11	12	13	14	15	16	15					
16	17	18	19	20	21	22	3	20	21	22	23	24	25	26	8	20	21	22	23	24	25	26	12	17	18	19	20	21	22	23	16					
23	24	25	26	27	28	29	4	27	28						9	27	28	29	30	31			13	24	25	26	27	28	29	30	17					
30	31						5																													

máj 2023							jún 2023							júl 2023							august 2023										
Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne	T	Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne	T	Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne	T	Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne	T
1	2	3	4	5	6	7	18				1	2	3	4	22						1	2	26								
8	9	10	11	12	13	14	19	5	6	7	8	9	10	11	23	3	4	5	6	7	8	9	27	7	8	9	10	11	12	13	32
15	16	17	18	19	20	21	20	12	13	14	15	16	17	18	24	10	11	12	13	14	15	16	28	14	15	16	17	18	19	20	33
22	23	24	25	26	27	28	21	19	20	21	22	23	24	25	25	17	18	19	20	21	22	23	29	21	22	23	24	25	26	27	34
29	30	31					22	26	27	28	29	30			26	24	25	26	27	28	29	30	31	28	29	30	31				35

september 2023							október 2023							november 2023							december 2023										
Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne	T	Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne	T	Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne	T	Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne	T
				1	2	3	35							1	39			1	2	3	4	5	44						1	2	48
4	5	6	7	8	9	10	36	2	3	4	5	6	7	8	40	6	7	8	9	10	11	12	45	4	5	6	7	8	9	10	49
11	12	13	14	15	16	17	37	9	10	11	12	13	14	15	41	13	14	15	16	17	18	19	46	11	12	13	14	15	16	17	50
18	19	20	21	22	23	24	38	16	17	18	19	20	21	22	42	20	21	22	23	24	25	26	47	18	19	20	21	22	23	24	51
25	26	27	28	29	30		39	23	24	25	26	27	28	29	43	27	28	29	30				48	25	26	27	28	29	30	31	52

vývoz triedeného zberu plastov

vývoz modrých vriec s papierom z domácnosti

vývoz komunálneho odpadu

PAPIER

- ✓ noviny, časopisy
- ✓ kancelársky papier
- ✓ reklamné letáky, katalógy
- ✓ zošity, bloky a kalendáre bez pružín
- ✓ lepenka a kartón
- ✓ obaly z papiera
- ✓ baliaci papier

- ✗ masťný, mokrý a znečistený papier
- ✗ krabice od pizze
- ✗ voskový papier
- ✗ fotky a albumy
- ✗ brúsny papier
- ✗ zmesový komunálny odpad

PLASTY

- ✓ pet fľaše
- ✓ plastové potravínové obaly bez zvyškov potravín
- ✓ fólie a plastové tašky
- ✓ viacvrstvové obaly z nápojov (tetra pak)
- ✓ plechovky z nápojov
- ✓ obaly z čistiacich prostriedkov a drogerie

- ✗ plastové obaly znečistené olejom, farbami a chemikáliami
- ✗ plastové obaly so zvyškami potravín alebo čistiacich prostriedkov
- ✗ podlahové krytiny
- ✗ molitan a guma
- ✗ zmesový komunálny odpad

SKLO

- ✓ nápojové obaly zo skla
- ✓ nádoby zo skla
- ✓ sklenené črepy
- ✓ črepy tabuľového skla

- ✗ plechovky z nápojov
- ✗ keramika, porcelán a zrkadlá
- ✗ autosklo, drôtené a lepené sklo
- ✗ žiarovky a žiarivky
- ✗ obrazovky a sklokeramické d

BIOLOGICKÝ ROZLOŽITELNÝ ODPAD

- ✓ kvety
- ✓ štiepky
- ✓ piliny
- ✓ pokosená tráva
- ✓ konáre (podvržené)
- ✓ lístie
- ✓ zvyšky po zbere ovocia a zeleniny
- ✓ zhnité ovocie
- ✓ burina

- ✗ odpady z domácnosti živočíšneho pôvodu
- ✗ mliečne výrobky
- ✗ masové výrobky

Ak termín vývozu prípadne na sviatok, zvozová spoločnosť si vyhradzuje právo na zmenu termínu vývozu odpadu alebo triedeného zberu! Obec bude o prípadnej zmene včas informovaná!

ARCHÍVNE FOTOGRAFIE

Pálffyho majer, dnes areál ZŠ s MŠ

archív Rudolf Lisický

Regionálne noviny HORNOOREŠAN 4/2022

vychádza štvrťročne, vydané 20.12.2022, NEPREDAJNÉ

Vydavateľ: Obec Horné Orešany, 919 03 Horné Orešany 190, IČO: 00312533

Registrované na MK SR pod číslom EV3057/09 ISSN 1338-9505

Redakcia: Obecný úrad Horné Orešany

Redakčná rada v zložení: šéfredaktor: Ing. Norbert Papranec

tajomník: Jana Sasková, členovia: Ing. M. Boháček, Mgr. M. Korch, Ing. M.

Novák, CSC., Jazyková korektúra: Mgr. Katarína Boháčková

Poznámka: Redakčná rada nezodpovedá za obsahovú stránku článkov.
Príspevky do novín je možné zasielať na email: saskova@horneoresany

